

DOMSTOLENS DOM (andra avdelningen)
den 20 oktober 2005 *

I mål C-247/04,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 234 EG, som framställts av College van Beroep voor het bedrijfsleven (Nederländerna), genom beslut av den 28 maj 2004, som inkom till domstolen den 11 juni 2004, i målet

Transport Maatschappij Traffic BV

mot

Staatssecretaris van Economische Zaken,

meddelar

DOMSTOLEN (andra avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden C.W.A. Timmermans, samt domarna J. Makarczyk (referent), C. Gulmann, R. Schintgen och J. Klučka,

* Rättegångsspråk: nederländska.

generaladvokat: C. Stix-Hackl,
justitiesekreterare: avdelningsdirektören L. Hewlett,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 6 april 2005,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Transport Maatschappij Traffic BV, genom A. Wolkers och E.H. Mennes, advocaaten,
- Nederländernas regering, genom H.G. Sevenster och C.M. Wissels, båda i egenskap av ombud,
- Europeiska gemenskapernas kommission, genom X. Lewis, i egenskap av ombud, biträdd av F. Tuytschaever, advocaat,

och efter att den 10 maj 2005 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 236.1 första stycket i rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen (EGT L 302, s. 1; svensk specialutgåva, område 2, volym 16, s. 4) (nedan kallad tullkodexen).

- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan Transport Maatschappij Traffic BV (nedan kallat Traffic) och Staatssecretaris van Economische Zaken (statssekreterare för ekonomiska frågor; nedan kallad statssekreteraren) och avser den senares avslag på ansökan om återbetalning av antidumpningstullar som betalats av Traffic.

Tillämpliga bestämmelser

- 3 Artikel 4 i tullkodexen innehåller följande definitioner:

”...

- 9) tullskuld: en persons skyldighet att erlægga den importtull (tullskuld vid import) eller den exporttull (tullskuld vid export) som gäller för särskilda varor enligt gällande gemenskapsbestämmelser.

...

- 23) gällande bestämmelser: gemenskapsbestämmelser eller nationella bestämmelser.

...”

- 4 I artikel 20.1 i tullkodexen, som ingår i avdelning II i densamma, vilken har rubriken "Faktorer som skall läggas till grund för tillämpningen av importtullar eller exporttullar och andra åtgärder som föreskrivs för varuhandeln", föreskrivs följande:

"1. Den tull som lagligen skall betalas om en tullskuld uppstår skall grundas på Europeiska gemenskapernas tulltaxa."

- 5 Kapitel 2 i avdelning VII i tullkodexen innehåller bestämmelser om uppkomsten av en tullskuld. I dessa bestämmelser anges särskilt de omständigheter som leder till att en tullskuld uppkommer samt den tidpunkt och den plats då tullskulden uppkommer.

- 6 Enligt kapitel 3 i samma avdelning i tullkodexen, vilket kapitel har rubriken "Uppbörd av tullskulden", föreskrivs i artikel 221 följande:

"1. Gälldenären skall på lämpligt sätt underrättas om tullbeloppet så snart detta bokförts.

...

3. Underrättelse till den gälldenären skall inte ske senare än tre år efter den dag då tullskulden uppkom. ..."

- 7 Kapitel 4 i avdelning VII i tullkodexen innehåller bestämmelser om upphörande av tullskuld.
- 8 Artikel 236.1 första stycket i tullkodexen, som ingår i kapitel 5 i avdelning VII, vilket kapitel har rubriken "Återbetalning och eftergift av tull", har följande lydelse:

"Import- eller exporttullar skall återbetalas i den utsträckning som det fastställs att tullbeloppet då tullen betalades inte var det som lagligen skulle betalas eller att beloppet har bokförts i strid med artikel 220.2."

Twisten vid den nationella domstolen och tolkningsfrågan

- 9 Genom betalningsanmodan av den 18 december 1997 underrättade tullmyndigheten i distriktet Roosendaal (nedan kallad tullmyndigheten) Traffic om att detta bolag var skyldigt att betala antidumpningstullar uppgående till 62 045,20 NLG (28 154,88 euro).
- 10 Traffic betalade detta belopp och inkom därefter, den 19 februari 1998, med en begäran om omprövning avseende betalningsanmodan.
- 11 Den 18 maj 1998 återkallade Traffic denna begäran om omprövning och ansökte med stöd av artikel 236 i tullkodexen hos tullmyndigheten om återbetalning av de erlagda antidumpningstullarna på grund av att det inte var de som lagligen skulle betalas. Traffic gjorde bland annat gällande att tullmyndigheten inte var behörig att påföra sådana tullar. Denna ansökan avslogs, varefter Traffic inkom med en begäran

om omprövning till statssekreteraren. Begäran avslogs genom beslut av den 9 oktober 2000. Traffic överklagade då detta beslut till College van Beroep voor het bedrijfsleven.

- 12 Den 13 februari 2002 ogiltigförklarade College van Beroep voor het bedrijfsleven statssekreterarens beslut med motiveringen att den senare inte hade yttrat sig om huruvida, i enlighet med artikel 236 i tullkodexen, det aktuella tullbeloppet då tullen betalades inte var 'det som lagligen skulle betalas' eller huruvida det bokförts i strid med artikel 220.2 i tullkodexen.
- 13 Den 19 november 2002 fattade statssekreteraren ett nytt beslut, genom vilket Traffics ansökan om återbetalning ånyo avslogs.
- 14 Traffic väckte då en talan om upphävande av nämnda beslut vid College van Beroep voor het bedrijfsleven. Traffic gjorde särskilt gällande att tullbeloppet endast skall betalas, enligt artikel 236 i tullkodexen, om gäldenären underrättats om det på ett lämpligt sätt i enlighet med artikel 221 i tullkodexen. Detta är enligt Traffic inte fallet då underrättelsen om tullbeloppet har lämnats av en obehörig myndighet.
- 15 College van Beroep voor het bedrijfsleven har i sitt beslut om hänskjutande erinrat om att det i kapitel 5 i avdelning VII i tullkodexen uppräknas vissa grunder för återbetalning eller eftergift av export- eller importtullar. Den vill således få klarhet i huruvida det förhållandet att en myndighet enligt nationell rätt är obehörig kan utgöra en sådan grund och närmare bestämt om detta förhållande kan göra det möjligt att dra slutsatsen att tullbeloppet då tullen betalades inte var det som lagligen skulle betalas enligt artikel 236 i tullkodexen.

- 16 Den hänskjutande domstolen har härvid betonat att betalningsanmodan till Traffic av den 18 december 1997 enligt nederländsk offentlig rätt har karaktären av ett beslut genom vilket en betalningsskyldighet uppkommer. Betalningsanmodan kunde därför bli föremål för en begäran om omprövning som inkom inom den sexmånadersfrist som föreskrivs enligt den nederländska lagstiftningen och som löper från och med underrättelsen till den berörda personen.
- 17 College van Beroep voor het bedrijfsleven har även påpekat att tullmyndigheten den 18 december 1997 inte var behörig att sända en sådan betalningsanmodan och att den inte fick denna behörighet förrän den 1 januari 1998.
- 18 Den hänskjutande domstolen anser att även om det förhållandet att tullmyndigheten var obehörig med giltig verkan kunde åberopas till stöd för en begäran om omprövning eller en talan mot betalningsanmodan, kunde denna bristande behörighet ändå inte läggas till grund för en ansökan om återbetalning eller eftergift av export- eller importtullar.
- 19 Under dessa omständigheter har College van Beroep voor het bedrijfsleven beslutat att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfråga till domstolen:

”Skall uttrycket ‘som lagligen [skall] betalas’ i artikel 236 i [tullkodexen] tolkas så, att det endast avser huruvida villkoren för uppkomsten av en tullskuld enligt kapitel 2 i avdelning VII i [tullkodexen] är uppfyllda, eller krävs det för att det skall anses föreligga en skuld som lagligen skall betalas att det inte kan anföras några grunder,

även med tillämpning av de gällande nationella bestämmelser som avses i artikel 4 punkt 23 i [tullkodexen], till stöd för att angripa underrättelsen om tullskulden?"

Tolkningsfrågan

- 20 För att besvara tolkningsfrågan skall det fastställas huruvida det förhållandet att underrättelsen om det ifrågavarande tullbeloppet inte lämnats i enlighet med artikel 221.1 i tullkodexen kan få till följd att nämnda belopp då tullen betalades inte var det som lagligen skulle betalas, i enlighet med artikel 236 i tullkodexen.
- 21 Domstolen erinrar härvid om att det i artikel 236.1 första stycket i tullkodexen föreskrivs att import- eller exporttullar bland annat skall återbetalas då det fastställs "att tullbeloppet då tullen betalades inte var det som lagligen skulle betalas".
- 22 Såsom den nederländska regeringen och Europeiska gemenskapernas kommission med rätta har påpekat i sina skriftliga och muntliga yttranden, föreskrivs i artikel 20.1 i tullkodexen, som ingår i avdelning II däri, att "[d]en tull som lagligen skall betalas om en tullskuld uppstår skall grundas på Europeiska gemenskapernas tulltaxa". Dessutom finns regler om uppkomsten av tullskuld i kapitel 2 i avdelning VII i tullkodexen. En tullskuld vid import uppkommer bland annat när tullpliktiga varor övergår till fri omsättning enligt artikel 201.1 a i tullkodexen.

- 23 Vad gäller tillämpningen av Europeiska gemenskapernas gemensamma tulltaxa (nedan kallad gemensamma tulltaxan) räcker det att konstatera att de tullar som är i fråga i förevarande fall, nämligen antidumpningstullar, finns med i tulltaxan enligt artikel 20.3 g som "andra tulltaxebestämmelser som anges i annan gemenskapslagstiftning".
- 24 Vad beträffar tullskuld, skall det erinras om att det enligt artikel 4.9 i tullkodexen härmed avses "en persons skyldighet att erlagga den importtull ... eller den exporttull ... som gäller för särskilda varor enligt gällande gemenskapsbestämmelser":
- 25 För själva uppbörden av tullbeloppet gäller särskilda bestämmelser i kapitel 3 i avdelning VII i tullkodexen, genom vilka det bland annat föreskrivs en skyldighet att ge underrättelse om tullbeloppet innan det kan uppbäras.
- 26 Av dessa bestämmelser liksom av den åtskillnad som gemenskapslagstiftaren har gjort mellan själva förekomsten av en tullskuld och uppbörden av den framgår således att uppkomsten av tullskulden föregår underrättelsen om tullbeloppet och är därmed inte beroende av underrättelsen. Underrättelsen kan således, såsom generaladvokaten har påpekat i punkt 31 i sitt förslag till avgörande, inte ha någon inverkan på förekomsten av tullskulden.
- 27 Det skall vidare tilläggas att motsatt tolkning, som Traffic åberopat, nämligen att tullarna endast var de som "lagligen skulle betalas" i den mening som avses i tullkodexen under förutsättning att gäldenären med giltig verkan hade underrättats om dem, skulle få till följd att tillämpningen av artikel 236 i tullkodexen blev beroende av att tillämplig nationell rätt i olika medlemsstater iakttogs varför den skulle kunna äventyra en enhetlig tillämpning av tullkodexen.

- 28 Det skall således konstateras att även om det förhållandet att tullmyndigheterna i en medlemsstat har åsidosatt artikel 221.1 i tullkodexen kan hindra uppbörden av det tullbelopp som lagligen skall betalas eller uttag av dröjsmålsränta, har inte ett sådant åsidosättande någon inverkan på förekomsten av dessa tullar.
- 29 Mot bakgrund av det anförda skall frågan besvaras på så sätt att enligt artikel 236.1 första stycket i tullkodexen skall importtullar eller exporttullar lagligen betalas när en tullskuld har uppkommit under de förutsättningar som anges i kapitel 2 i avdelning VII i tullkodexen och när detta tullbelopp har kunnat fastställas med tillämpning av den gemensamma tulltaxan i enlighet med bestämmelserna i avdelning II i tullkodexen.

Tullbeloppet avseende importtullarna eller exporttullarna är det belopp som lagligen skall betalas i den mening som avses i artikel 236.1 första stycket i tullkodexen, även då gäldenären inte har underrättats om detta belopp i enlighet med artikel 221.1 i tullkodexen.

Rättegångskostnader

- 30 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttranden till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

På dessa grunder beslutar domstolen (andra avdelningen) följande dom:

Import- eller exporttullar skall lagligen betalas enligt artikel 236.1 första stycket i rådets förordning nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen när en tullskuld har uppkommit under de förutsättningar som fastställs i kapitel 2 i avdelning VII i nämnda förordning, och när detta tullbelopp har kunnat fastställas med tillämpning av Europeiska gemenskapernas tulltaxa, i enlighet med bestämmelserna i avdelning II i förordningen.

Tullbeloppet avseende importtullarna och exporttullarna är det som lagligen skall betalas i den mening som avses i artikel 236.1 första stycket i förordning nr 2913/92 även då gäldenären inte har underrättats om detta belopp i enlighet med artikel 221.1 i nämnda förordning.

Underskrifter